

STANOWISKO
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 15 listopada 2017 r.

w sprawie projektu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Związek Powiatów Polskich pragnie zwrócić uwagę na konieczność wprowadzenia zmian w projekcie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (wersja z dnia 16 września 2017 r.) w części dotyczącej relacji szkół wyższych i jednostek samorządu terytorialnego.

Po pierwsze, wnosimy o umożliwienie jednostkom samorządu terytorialnego i innym samorządowym osobom prawnym bycia organem założycielskim uczelni wyższych. Samorząd lokalny i regionalny powołany został do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty – a te niewątpliwie obejmują również potrzeby w zakresie kształcenia na poziomie wyższym niż średni. Oczywiście w świetle zasady subsydiarności nie będzie potrzeby działania jednostek samorządu tam, gdzie inne podmioty zapewniły odpowiednią ofertę edukacyjną. Będą jednak takie miejsca, gdzie brak możliwości działania podmiotów samorządowych będzie równoznaczny z odpływem młodych, aktywnych ludzi do ośrodków akademickich.

W sposób szczególny będzie to dotyczyło mniejszych ośrodków miejskich, gdzie istnienie szkoły wyższej (bez względu na fakt czy ma ona status niepublicznej czy publicznej) stanowi ważny czynnik miastotwórczy. Proponowane przez nas rozwiązanie wychodzi zatem naprzeciw wspieranej przez Rząd polityce wspierania miast małych i średnich i jako takie wpisuje się w Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Samorządy terytorialne mogą być zainteresowane działaniami konsolidacyjnymi szkół wyższych na swoim obszarze działania, a to w celu zapewnienia swoim mieszkańcom kształcenia zawodowego o dobrej jakości bez potrzeby wyjeżdżania do wielkich ośrodków miejskich.

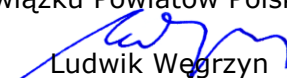
Po drugie, projektowana treść art. 366 zamyka jednostkom samorządu terytorialnego możliwość wspierania wszystkich typów uczelni. Postulujemy usunięcie z brzmienia tego artykułu słowa „publicznej”. Podyktowane jest to faktem istnienia w wielu miejscach w Polsce, gdzie nie dociera szkolnictwo publiczne placówek niepublicznych. Brak możliwości wspierania takich szkół może oznaczać ich likwidację. Uczelnie niepubliczne bez otrzymywania środków publicznych realizują cele publiczne, polegające na zaspokojeniu potrzeb kształcenia na poziomie wyższym, często w mniejszych ośrodkach miejskich. Postulujemy więc, o utrzymanie dotychczasowej wersji przepisów, na podstawie których podmioty samorządowe mogą przekazywać środki na realizację zadań publicznych wedle swojego uznania (art. 94 ust. 6 obowiązującej ustawy).

Po trzecie, postulujemy rozważenie przygotowania przepisów pozwalających na łączenie różnych typów uczelni, tj. publicznych i niepublicznych. Aktualne przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a także przepisy projektowanej ustawy nie pozwalają na łączenie

uczelni publicznych i niepublicznych. Możliwe jest połączenie uczelni publicznej z publiczną, a także uczelni niepublicznej z niepubliczną (w tym zakresie należy zwrócić uwagę, że uczelnie publiczne i niepubliczne realizują cele publiczne i z tego powodu utrzymywanie odmiennych reżimów prawnych w zakresie ich konsolidacji uznać należy za anachronizm). W praktyce jednak pojawiają się przypadki przejęcia uczelni niepublicznej przez publiczną, poprzez likwidację uczelni niepublicznej i wykorzystanie jej aktywów przez uczelnię publiczną (fuzja przez likwidację). Przypadki takie wskazują, że celowym rozwiązaniem byłoby uregulowanie na gruncie omawianej ustawy stosownych przepisów przewidujących procedurę postępowania w tym zakresie.

Podsumowując, projekt ustawy wymaga korekt pozwalających samorządom współuczestniczyć w kształtowaniu przestrzeni edukacyjnej w swoich regionach.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn